

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/315/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2213203606
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2213203606.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Silvie Hýbelovej a sudcov: Mgr. Fedora Benku a Mgr. Renáty Gavalcovej v právnej veci navrhovateľa: Secapital S.á.r.L., so sídlom 2 Avenue Charles de Gaulle, L-1653, Luxemburské veľkovoľvodstvo, IČO: B 108305, zastúpeného splnomocnencom: Gallo, s.r.o., Jilemnického 30, 036 01 Martin, proti odporcovi: G. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXXX/XX, XXX XX O. W., o zaplatenie sumy 2.447,89 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, zo dňa 06. decembra 2013, č. k. 5C/68/2013-53, t a k t o

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky a v časti náhrady trov konania p o t v r d z u j e.

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním určil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi istinu 2.165,07 eur s 9 % ročným úrokom z omeškania od 09.02.2010 do zaplatenia, vo zvyšku návrh zamietol a určil, že zmluvná podmienka dojednaná vo všeobecných obchodných podmienkach navrhovateľa v čl. 12 bod 12.2, v znení: „ spoločnosť je oprávnená požadovať od klienta zmluvnú pokutu v prípade, ak sa klient dostane do omeškania so zaplatením ktorejkoľvek splátky v 30.deň, v podobe splatnosti je klient povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej splátky, v tento deň sa zmluvná pokuta stáva aj splatnou“ je neplatná. Odporcovi určil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi pomernú časť náhrady trov konania titulom súdneho poplatku 128,92 eur a trovy právneho zastúpenia v sume 150,10 eur, a to splnomocnencovi navrhovateľa do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal na odporcovi zaplatenia pohľadávky 2.447,89 eur s príslušenstvom. Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní vec právne posúdil podľa § 53 ods. 1,4, § 54 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1,2,3 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľskom úvere, podľa § 544 ods. 1,3 Občianskeho zákonníka, podľa § 153 ods. 3 O.s.p. a zistil, že dňa 15.06.2009 uzavrel právny predchodca navrhovateľa spol. Consumer Finance Holding a.s. s odporcom zmluvu o poskytnutí rýchlej pôžičky č. 7057273, na základe ktorej bola odporcovi poskytnutá pôžička vo výške 2.000,- eur s počtom splátok 60, s konečnou splatnosťou 60 mesiacov, bez uvedenia ročnej úrokovej sadzby, kde na rube zmluvy je stanovená ročná percentuálna miera nákladov v závislosti od výšky poskytnutého úveru, kde v prípade predmetnej pôžičky je výška RPMN 32,13 %. Postupca vyzval odporcu na úhradu dlhu 3.514,- eur do 3 dní od doručenia výzvy, ktorú zásielku odporca prevzal dňa 05.02.2010, avšak pohľadávku neuhradil. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať podmienku a teda ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Značnú nerovnováhu možno vysvetľovať ako právne postavenie spotrebiteľa, ktoré

mu nedovoľuje alebo značne obmedzuje uplatňovanie nárokov, prostredníctvom ktorých sa domáha riadneho plnenia zo zmluvy, návrhu už prijatého plnenia alebo ktoré sa týkali možnosti odstúpenia od zmluvy. Neplatnosť takejto podmienky nespôsobuje neplatnosť celej zmluvy, pokiaľ túto podmienku možno oddeliť od ostatných častí zmluvy. Nakoľko odporca nesplácal riadne poskytnutú pôžičku, omeškal sa s úhradou splátok od uzavretia zmluvy od 31.01.2013 v celkovej výške 2.540,07 eur súd mu určil povinnosť zaplatiť rozdiel uhradenej splátky 375,- eur a splatných splátok, ktorý činí 2.165,07 eur, spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 9 %. Z obsahu zmluvy uzavretej medzi účastníkmi vyplýva, že text bol vopred pripravený dodávateľom pre neurčitý počet budúcich spotrebiteľov, zmluva bola pripravená vopred, jedná sa o tzv. typovú štandardnú zmluvu, pričom do zmluvy sa dopisovali iba údaje individualizujúce spotrebiteľa a službu ním označenú. Odporca ako spotrebiteľ mal síce možnosť oboznámiť sa s dojednanými zmluvnými ustanoveniami, ale nesporne nemohol ovplyvniť ich obsah. Zmluvné dojednania obsiahnuté v uvedenej zmluve s poukazom na ust. § 53 ods. 2 O.z. čl. III bod 2 Smernice rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách nemožno považovať za individuálne dojednané. Odporca nemal možnosť ovplyvniť obsah vopred dodávateľom navrhnutých a v predloženej zmluve fixne formulovaných dojednaní o zmluvnej pokute. Mohol iba zmluvu ako celok odmietnuť alebo ju prijať a podrobiť sa teda tak i dodávateľom nanúteného dojednania o zmluvnej pokute. Dôkazné bremeno preukázať, že dojednania o zmluvnej pokute bolo individuálne dohodnuté bolo na navrhovateľovi ako dodávateľovi, ktorý toto však nepreukázal. Preto súd predmetnú zmluvnú podmienku nepovažoval za individuálne dojednanú a určil, že je neprijateľná a neplatná. O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p., priznal navrhovateľovi náhradu pomernej časti vzniknutých trov konania pri uplatnenom nároku, keď úspech navrhovateľa predstavuje 12 %.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa v časti určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky podal v zákonom určenej lehote odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že nesprávne, právne vec posúdil, keď aplikoval ust. § 153 ods. 3 a ods. 4 O.s.p., v zmysle ktorého súd môže v rozsudku vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná. Navrhovateľ zdôrazňuje, že ako postupník tu nemá postavenie dodávateľa. Dodávateľ je v zmysle § 52 O.z. definovaný ako osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Postupca v danom prípade neposkytol odporcovi žiadne tovary alebo služby, ktoré by mohol poskytnúť pri plnení spotrebiteľskej zmluvy. Navrhli preto napadnutú časť rozsudku ohľadne určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky podľa § 221 O.s.p. zrušiť.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutej časti určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania vecne správny.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa je určenie povinnosti odporcovi zaplatiť navrhovateľovi sumu 2.447,89 eur s 9 % úrokom z omeškania od 09.02.2010 do zaplatenia a trovy konania.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa v časti, ktorej určil, že zmluvná podmienka dojednaná vo všeobecných obchodných podmienkach navrhovateľa v čl. 12 bod 12.2 „spoločnosť je oprávnená požadovať od klienta zmluvnú pokutu v prípade, ak sa klient dostane do omeškania so zaplatením ktorejkoľvek splátky v 30.deň v podobe splatnosti je klient povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej splátky, v tento deň sa zmluvná pokuta stáva aj splatnou“, je neplatná.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie navrhovateľom tvrdeného nároku, ktorý v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam a pretože v celom rozsahu zdieľa jeho právny záver vo veci ohľadne neprijateľnosti zmluvnej

podmienky s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p., keď i vec správne právne posúdil. Odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. V tejto časti odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záveru súdu prvého stupňa odchyliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi. Odvolateľ neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé privodiť v napadnutej časti zmenu rozsudku.

Z obsahu spisu vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa spol. Consumer Finance Holding a.s. a odporca dňa 17.06.2009 uzavreli zmluvu o poskytnutí rýchlej pôžičky, ktorá zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, kde bola odporcovi schválená výška pôžičky 2.000,- eur s tým, že túto bude splácať v počte splátok 60 vo výške 62,50 eur mesačne. Uznesením zo dňa 21.08.2013, č. k. 5C/68/2013-39 právoplatným dňa 13.09.2013 súd prvého stupňa pripustil, aby do konania namiesto spol. Consumer Finance Holding a.s., IČO: 35 923 130, so sídlom Hlavné nám. 12, Kežmarok vstúpila obchodná spol. Secapital S.á.r.L., so sídlom 2 Avenue Charles de Gaulle, L-1653, Luxemburské veľkovojevodstvo, IČO: B 108305 a to na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 17.03.2013.

V danom prípade niet sporu o tom, že právny vzťah účastníkov bol založený zmluvou o rýchlej pôžičke uzavretou dňa 17.06.2009 medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom. Bolo preto dôvodné na ne aplikovať právne normy spotrebiteľského práva a to zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách v znení účinnom v čase vzniku právneho vzťahu.

Súd prvého stupňa vo výroku rozsudku určil, že zmluvná podmienka uvedená v bode 12.2 Zmluvy o pôžičke zo dňa 17.06.2009 je z dôvodu neprijateľnosti neplatná. S poukazom na § 53a ods. 1 O.z. je navrhovateľ povinný zdržať sa používania takejto podmienky v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

Podľa § 153 ods. 3 O.s.p. súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná.

Podľa odseku 4 tohto ustanovenia ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadost'učinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Ustanovenie § 153 ods. 3 O.s.p. vychádza z článku 6 Smernice 93/13/ES z 5. apríla 1993 o neprimeraných, nečestných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a zároveň rešpektuje rozsudok in Joined cases C-240/98 to C-244/98. Podľa nich sa účinná ochrana spotrebiteľa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc z úradnej povinnosti zhodnotiť neprijateľné podmienky.

Zákonodarcia v citovanom ustanovení umožňuje súdu v spore zo spotrebiteľskej zmluvy vysloviť aj bez návrhu neprijateľnosť niektorej z podmienok použitých v spotrebiteľskej zmluve, teda súd je k tomu oprávnený bez ohľadu na to, na ktorej procesnej strane spotrebiteľ vystupuje. Podľa názoru odvolacieho súdu však súd ex offio nemôže začať konanie o vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ale tak môže urobiť iba v prebiehajúcom spore zo spotrebiteľskej zmluvy.

Podľa ustanovenia § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s

rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť

škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Z ustanovenia § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva pre dodávateľa povinnosť zdržať sa používania zmluvnej podmienky, ktorú súd v akomkoľvek súdnom konaní označil za neprijateľnú alebo keď neprijateľnosť zmluvnej podmienky vyplýva zo samotného súdneho rozhodnutia, v ktorom súd na základe žaloby podanej spotrebiteľom alebo dodávateľom rozhodoval o nároku spotrebiteľa, ktorý vyplýva alebo je odvodený od takejto podmienky. Podmienkou aplikácie citovaného ustanovenia je, že ide o zmluvný vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktorý je založený štandardnou (adhéznou) zmluvou, pri ktorej dodávateľ opakovane používa na dojednanie zmluvy so spotrebiteľmi rovnaké štandardizované obchodné podmienky, keď spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť obsah spotrebiteľskej zmluvy.

Posúdenie záväzkového vzťahu medzi odporkyňou a spol. Consumer Finance Holding, a.s. bolo potrebné z toho dôvodu, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 17.3.2013 medzi postupcom Consumer Finance Holding, a.s. a postupníkom, t.j. navrhovateľom, došlo k postúpeniu pohľadávky voči odporkyňi na navrhovateľa. Postúpenie pohľadávky malo za následok, že navrhovateľ vstúpil do práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvy o pôžičke ako veriteľ. Postupca, Consumer Finance holding a.s. postúpenú pohľadávku so všetkými právami s ňou spojenými stratil. Postupník, t.j. navrhovateľ nadobudol pohľadávku aj so všetkými námietkami, ktoré možno proti nej uplatniť. K týmto námietkam môžu pribudnúť aj iné námietky, vzniknuté z nového pomeru medzi dlžníkom a novým veriteľom. Následne potom nemožno dospieť k zhodnému právnomu názoru vyjadrenom navrhovateľom v odvolaní, že navrhovateľ ako postupník nemá postavenie dodávateľa v zmysle právnej úpravy týkajúcej sa spotrebiteľských zmlúv. Podľa názoru odvolacieho súdu, vzhľadom ku skutočnosti, že navrhovateľ vstúpil do práv a povinností postupcu a nedošlo k zániku pôvodne uzavretej zmluvy zo dňa 17.6.2009, posúdenie zmluvy o pôžičke sa nezmenilo, ide o spotrebiteľskú zmluvu a navrhovateľa je potrebné považovať za dodávateľa.

Súd prvého stupňa v preskúmvanej veci výrok napadnutého rozsudku o neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve riadne odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p., odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky a v časti výroku o náhrade trov konania ako vecne správny podľa § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 O.s.p. a odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal napriek tomu, že bol v odvolacom konaní úspešný, a to z dôvodu, že si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom 3 : 0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.